

Meer over auteursrechten op beeld & geluid voor docenten

Docenten in het hoger onderwijs maken steeds meer gebruik van beeldmateriaal en geluidsopnamen. Bestaand archiefmateriaal is in de vorm van 'streaming video' snel te raadplegen en in te zetten. Het gebruik van veel omroepprogramma's is gelegaliseerd en vereenvoudigd. Daarnaast neemt het gebruik van zelf geproduceerd videomateriaal als deel van het onderwijsleerproces sterk toe. Onzekerheid rond de rechten vormt echter nog steeds een belangrijke drempel om dit materiaal voluit in te zetten in het onderwijs.

Veelgestelde vragen

U heeft met auteursrecht te maken als u video, geluidsopnamen of beeldmateriaal gebruikt of maakt. Het gaat dan om:

- Verveelvoudigen: iedere vorm van kopiëren, met inbegrip van digitaliseren, downloaden, het maken van een compilatie, het opnemen van delen van een werk in een databank of het opnieuw gebruiken van delen ervan in een nieuw werk.
- Openbaar maken: elke vorm van vertonen (uitzenden, streamen via internet, in het openbaar afspelen met recorders of DVD-speler) en elke vorm van ten gehore brengen.

Wat kunt u in de onderwijspraktijk zonder meer doen en wat niet?

1. U wilt uw studenten tijdens een college een videofilm tonen. Kan dat zomaar?
2. Een fragment uit de videofilm komt ook goed van pas ter illustratie bij een lezing die u binnenkort houdt op de open dag van uw faculteit. Mag u dit fragment gebruiken?
3. U geeft tijdens een congres op uw hogeschool een lezing voor collega's met behulp van een PowerPoint presentatie. U vertoont in die presentatie een tv-programma, via een link. Mag dat?

Herkent u deze voorbeeldvragen?

SURFdirect biedt antwoorden

SURFdirect heeft de website *Auteursrechten in hoger onderwijs* ontwikkeld.

Op deze website staan 'veelgestelde vragen' met antwoorden over wat je in het hoger onderwijs wel of niet mag doen met video (film, video- of televisieprogramma), audio (muziek, geluid) en stilstaand beeld (foto's).

Heeft u soortgelijke vragen in uw onderwijspraktijk? Dan biedt de website *Auteursrechten in het hoger onderwijs* antwoorden.

Hier volgen de antwoorden op de hiernaast genoemde praktijkvragen:

1. U mag uw studenten tijdens een college een videofilm tonen, mits de film onderdeel uitmaakt van het onderwijsprogramma. Ook moet u de film fysiek in de onderwijsinstelling vertonen.
2. U mag een filmfragment overnemen in een wetenschappelijke verhandeling of uiting met een vergelijkbaar doel. Dit 'citeren' moet bovendien gebeuren met bronvermelding.
3. U mag tijdens de presentatie een tv-programma tonen via een link naar een videostream op internet. Dit mag ook via een link naar een videobestand dat u op uw harde schijf heeft gekopieerd, mits u slechts een fragment toont en de bron goed vermeldt, of als uw instelling voor dit tv-programma een licentie geregeld heeft.

Hierboven staan slechts enkele praktijksituaties. Andere situaties en uitgebreide informatie zijn te vinden op de Auteursrechten website.

Meer weten?

De website *Auteursrechten in hoger onderwijs* is te vinden op www.surf.nl/auteursrechten
De Engelstalige versie is te vinden via www.suffoundation.nl > Digital Rights
Contact: surfdirect@surf.nl

SURFdirect, de SURF Digitale Rechten Expertise Community,

is een open community en samenwerkingsverband van SURF met (ervarings)deskundigen en geïnteresseerden in het hoger onderwijs.

SURFdirect identificeert de rechtenaspecten die spelen bij diverse thema's in e-Learning en e-Science en richt zich op het ondersteunen van het hoger onderwijs en onderzoek bij rechtenkwesties rond het vervaardigen en hergebruik van tekst, beeld en geluid.

SURFdirect geeft juridische handvatten bij het publiekelijk beschikbaar maken van informatiebestanden binnen het onderwijs en onderzoek via internet. Het gaat daarbij om het regelen van rechten op het eigen materiaal (als onderzoeker, docent of student) en rechten op het hergebruik van materiaal van anderen. SURFdirect adviseert, maakt beleidsvoorstellen en geeft praktische ondersteuning in de vorm van vraagbaken, toolboxes en voorlichting.

Meer informatie over SURFdirect is te vinden op: www.surf.nl/surfdirect

SURFdirect is onderdeel van SURF, de ICT-samenwerkingsorganisatie van het hoger onderwijs en onderzoek. In SURF werken universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten samen aan grensverleggende ICT-innovaties. Hierdoor kan het hoger onderwijs en onderzoek optimaal gebruik maken van de mogelijkheden van ICT om zo de kwaliteit van onderwijs en onderzoek te verbeteren.

SURF bestaat uit drie organisaties met een eigen focus: SURFfoundation, SURFnet en SURFdiensten.

Meer informatie over SURF is te vinden op: www.surf.nl

SURFdirect - SURF Digital Rights Expertise Community

Innovation in e-Learning and e-Science is often impeded by issues concerning digital rights. The topic of digital rights is therefore a prominent one in the work of SURF. The activities in this area are coordinated and implemented by SURFdirect, the Digital Rights Expertise Community. SURFdirect supports higher education and research with regard to digital rights when creating or reusing texts, images and audio. SURFdirect provides guidelines and tools for the legal aspects when making educational and research material publicly available on the Internet. This involves arrangements regarding the rights to one's own material (i.e. that of researchers, instructors, or students) and the reuse of material belonging to other parties.

For more information and for English translations of our products, see: www.surf.nl/ensurfdirect

SURFdirect
Postbus 2290
3500 GG Utrecht

T +31 (0)30 234 66 00
F +31 (0)30 233 29 60

surfdirect@surf.nl
www.surf.nl/surfdirect